

SCENARIUSZ ZAJĘĆ (8)

Temat: Określamy kształt naszego przedsięwzięcia. Wybór formy działania podmiotu.

Powiązanie z wcześniejszą wiedzą

Wiedza o społeczeństwie, III etap edukacyjny

Uczeń/uczennica: 1.1) omawia i stosuje zasady komunikowania się i współpracy w grupie (np. bierze udział w dyskusji, zebraniu, wspólnym działaniu); 1.2) wymienia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; 1.3) przedstawia i stosuje podstawowe sposoby rozwiązywania konfliktów w grupie i między grupami; 1.4) wyjaśnia na przykładach, jak można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań grupy lub jak im się przeciwstawić; 5.5) opracowuje – indywidualnie lub w zespole – projekt uczniowski dotyczący rozwiązania jednego z problemów społeczności szkolnej lub lokalnej i w miarę możliwości go realizuje (np. jako wolontariusz).

Podstawy przedsiębiorczości, IV etap edukacyjny

Uczeń: 1.7) podejmuje racjonalne decyzje, opierając się na posiadanych informacjach, i ocenia skutki własnych działań; 5.1) charakteryzuje otoczenie, w którym działa przedsiębiorstwo; [...] 5.6) omawia zasady pracy zespołowej i wyjaśnia, na czym polegają role lidera i wykonawcy; omawia cechy dobrego kierownika zespołu; 5.7) identyfikuje i analizuje konflikty w zespole i proponuje metody ich rozwiązania, szczególnie w drodze negocjacji.

Powiązanie z podstawą programową ekonomii w praktyce

Uczeń/uczennica: 1.3) dokonuje wyboru formy przedsięwzięcia uczniowskiego [...]; 3.1) stosuje zasady organizacji pracy indywidualnej i zespołowej; 3.2) przyjmuje role lidera lub wykonawcy; 3.4) przydziela lub przyjmuje zadania do realizacji; 3.5) współpracuje w zespole realizującym przedsięwzięcie.



Cele zajęć

Uczeń/uczennica:

- analizuje otoczenie rynkowe/rynek pod kątem wyboru przedsięwzięcia i wyciąga wnioski;
- współpracuje, negocjuje i bierze udział w podejmowaniu decyzji w zespole;
- stosuje e-portfolio i blog do opisu pracy indywidualnej i zespołowej.

Cele sformułowane w języku ucznia/uczennicy

Na dzisiejszych zajęciach:

- dowiesz się, jak na podstawie analizy otoczenia rynkowego można podjąć decyzję o wyborze przedsięwzięcia;
- będziesz uczyć się pracy w zespole prowadząc negocjacje i wspólnie podejmując decyzje;
- będziesz umiał/-a zastosować zebrane informacje z lekcji do wpisów w e-portfolio i na blogu.

NaCoBeZu (kryteria sukcesu)

Uczeń/uczennica potrafi po lekcji:

- przeprowadzić w zespole analizę rynku/otoczenia rynkowego i opracować jej wyniki zgodnie z ustalonymi kryteriami;
- dokonać wyboru przedsięwzięcia poprzez udział w podejmowaniu decyzji zespołowej;
- uzasadnić wybór przedsięwzięcia w odniesieniu do sytuacji rynkowej i posiadanych zasobów;
- wziąć udział w ustalaniu planu działania związanego z realizacją przedsięwzięcia;
- prowadzić negocjacje, współpracować i stosować podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji w zespole;
- opracować indywidualne wnioski do e-portfolio i wpis na blogu na temat wyboru przedsięwzięcia wraz z uzasadnieniem.

Materiały dydaktyczne

- Załącznik nr 1. Tabela analizy rynku – karta pracy zespołu, kryteria realizacji i prezentacji zadania.
- Załącznik nr 2. Arkusz obserwacji pracy zespołowej.
- Załącznik nr 3. Materiał o regułach udzielania grupom informacji zwrotnej i kryteria do informacji zwrotnej.
- Załącznik nr 4. Zadanie domowe. Co jest potrzebne, aby zrealizować wybrane przez nas przedsięwzięcie – karta pracy oraz kryteria.
- Załącznik nr 5. Literatura zagadnienia.
- Załącznik nr 6. E-zadanie. Instrukcje do notatek i refleksji w e-portfolio.

Uwagi

Zajęcia są lekcją odwróconą, dlatego ważna jest aktywność ucznia. Nauczyciel nie jest główną osobą lekcji - wspiera tylko uczniów w pracy, pomaga im wspólnie pracować i wyjaśnia ewentualne wątpliwości. Rola nauczyciela to przede wszystkim bycie obserwatorem. Więcej informacji o zasadach organizacji lekcji odwróconej znajdziesz na stronie <http://www.ceo.org.pl/pl/szkolazklasa2zero/news/zmien-zasady-gry> (ost. wejście 10.11.2013).

Pytania kluczowe

- Dlaczego warto analizować otoczenie?
- Po co nam analiza otoczenia?

Przebieg lekcji

1. Rozpocznij zajęcia od rundki na temat poprzedniego zadania domowego, które dotyczyło analizy rynku. Zadaj uczniom pytanie: *Co było łatwe, a co trudne w analizie rynku? Możesz również zebrać informacje stosując rozmowę w parach (w tym przypadku po zadaniu pytania daj uczniom co najmniej 2 minuty czasu na rozmowę w dwójce, a następnie poproś osoby o informację na forum: Czego dowiedzieli się od swoich kolegów/koleżanek?).* Podsumuj wypowiedzi uczniów i podaj cele zajęć, a także NaCoBeZu, czyli co będą umieć po lekcji.
2. Poproś uczniów i uczennice, aby w zespołach projektowych (zorganizowanych na jednych z poprzednich zajęć) zebrali wszystkie zgromadzone w domu informacje i - na ich podstawie - podjęli decyzję o wyborze przedsięwzięcia, które chcą realizować. Rozdaj zespołom materiał z Załącznika nr 1 (Tabela analizy rynku – karta pracy zespołu, kryteria realizacji i prezentacji zadania) i poproś o jego uzupełnienie na podstawie wcześniej zebranych informacji. Zwróć uwagę na to, aby uczniowie zapoznali się zarówno z kryteriami wykonania zadania jak i kryteriami prezentacji zadania na forum.

Przypomnij zasady pracy w zespole projektowym; warto je również na stałe wywiesić w pracowni, w której będziesz prowadzić większość zajęć ekonomii w praktyce. Wyznacz czas pracy. Po upływie wyznaczonego czasu pracy poproś, aby każdy zespół zaprezentował przedsięwzięcie, które chce zrealizować.

3. Tak w czasie pracy zespołów, jak i podczas prezentacji – wykorzystując materiał z Załącznika nr 2 (Arkusz obserwacji pracy zespołowej) – rób notatki, które pomogą ci udzielić uczniom informacji zwrotnej po wszystkich prezentacjach. Informacji zwrotnej możesz udzielić na dwa sposoby. Po pierwsze w formie ustnej, odpowiadając na poszczególne pytania arkusza i na ich podstawie wskazując zespołom:
 - *Co jest mocną stroną pracy zespołu? Co jest mocną stroną dokonanego wyboru?*
 - *Co jest słabą stroną pracy zespołu? Co jest słabą stroną dokonanego wyboru?*
 - *W jaki sposób mogą pracować nad słabymi stronami?*
 - *Jak w przyszłości powinni pracować w zespole, dokonując wyborów? Jak w przyszłości powinni podejmować wspólne decyzje w zespole?*

Możliwy jest też inny wariant udzielenia informacji zwrotnej. Po zakończeniu wszystkich prezentacji rozdaj uczniom wypełniony arkusz obserwacji (z Załącznika nr 2) i poproś o zapoznanie się z nim. Zadaniem każdej grupy będzie ustosunkowanie się do tak udzielonej informacji zwrotnej (możesz im w tym pomóc, zadając dodatkowe pytania: *co w udzielonej im informacji wykorzystają w przyszłości? czego się nauczyli wybierając przedsięwzięcie i czytając informację zwrotną?*).

4. W podsumowaniu możesz również zastosować burzę mózgów i zebrać informacje od uczniów na temat: *O czym powinniśmy pamiętać wybierając przedsięwzięcie?* Kiedy będziesz spisywać propozycje uczniów zwróć uwagę na to, aby wszystkie zespoły wywiesiły na tablicy kartki z pomysłami działań.

Pamiętaj!

1. Przygotowując informację zwrotną dla uczniów zwróć uwagę na materiał pomocniczy o regułach udzielania grupom informacji zwrotnej i NaCoBeZu (kryteria sukcesu) do informacji zwrotnej dla uczniów (Załącznik nr 3. Materiał o regułach udzielania grupom informacji zwrotnej i kryteria do

informacji zwrotnej).

2. Podczas podsumowania i burzy mózgów zwróć uwagę na opinie uczniów na temat wyboru przedsięwzięcia. Zachęcaj ich do wyrażania własnego zdania, wzmacniaj zaangażowanie uczniów oraz doceniaj te wypowiedzi, w których odwołują się zarówno do wspólnego działania podczas zajęć, jak i współpracy przy badaniu rynku (zadania domowego).
3. Zwróć uwagę zespołów na zespołowe wpisy na blogu, które przygotowują i publikują po zajęciach. Zachęć uczniów i uczennice do dzielenia się opiniami zarówno na temat zebranego materiału, jak i pozytywnych efektów ich pracy w zespole. Na pewno warto zachęć uczestników zajęć do fotografowania efektów swojej pracy i zamieszczenia materiałów na blogu.
4. Podkreśl rolę zapisów dokonywanych w e-portfolio, w tym doświadczenia jakie zdobywają uczniowie, a także umiejętności, które nabywają i doskonalą w czasie wspólnej pracy w zespole. Zwróć uwagę na kształcenie umiejętności prezentacji siebie, jako potencjalnego pracownika czy wykonawcę usług. To jest ten aspekt programu „Młodzi Przedsiębiorczy”, który z jednej strony kształci umiejętność pracy w zespole, a z drugiej pokazuje, w jaki sposób przełożyć doświadczenie zespołowe na indywidualny opis kompetencji.

5. Poproś uczniów, aby pracując w zespołach odpowiedzieli na pytanie: *Co jest potrzebne do realizacji przedsięwzięcia?* Dla ułatwienia pracy rozdaj pojedyncze kartki, na których będą pisać kolejne kroki i zachęć uczniów, aby – za ich pomocą - utworzyli schematyczną mapę/drogę działania. Wyznacz czas pracy, a po jego upływie poproś grupy o wywieszenie swoich map. Następnie określ czas na zapoznanie się z pracami poszczególnych zespołów, a po jego upływie poproś uczniów, aby w rundce bez przymusu odpowiedzieli na pytanie: *Czego dowiedzieli się o wprowadzaniu pomysłów/przedsięwzięć w życie?*
6. Wyjaśnij uczniom, na czym będzie polegało ich zespołowe zadanie domowe (Załącznik nr 4. Zadanie domowe. Co jest potrzebne, aby zrealizować wybrane przez nas przedsięwzięcie – karta pracy oraz kryteria). Poproś zespoły, aby każdy z nich przygotował mapę działania związaną z realizacją wybranego przez nich przedsięwzięcia. Pamiętaj, że w pracy domowej uczniowie mogą wykorzystać już przygotowane schematy z lekcji.

Pamiętaj!

1. Podczas pracy w zespołach uczniowie mogą korzystać z zasobów internetowych.
 2. Uczniowie mogą również wykonać zadanie w formie elektronicznej (np. z wykorzystaniem PP, Prezi, czy fotocastów). Pamiętaj jednak o możliwości zaprezentowania zadania domowego na kolejnych zajęciach.
 3. Zachęć uczniów, aby sfotografowali swoje mapy i wykorzystali je podczas pracy nad zadaniem domowym, a także zamieścili na blogu.
7. Na zakończenie zajęć poproś uczniów, aby rozmawiając w parach określili: *Co z pracy na zajęciach chcieliby umieścić w e-portfolio?* Wyznacz 2 min czasu, a po jego upływie poproś, aby każdy uczeń jednym zdaniem opowiedział, czego dowiedział się od swojego kolegi czy koleżanki. Wróć też do przedstawionych na początku celów zajęć i sprawdź, czy – zdaniem uczniów – zostały one zrealizowane.
 8. W podsumowaniu podkreśl znaczenie e-portfolio i bloga w kształceniu umiejętności związanych z ekonomią w praktyce, a także przypomnij, na czym polega ich stałe e-zadanie polegające na aktywności zespołowej na blogu oraz indywidualnej – w e-portfolio. Odeślij ich do instrukcji wyjaśniającej e-zadanie po każdej lekcji (Załącznik nr 6. E-zadanie. Instrukcje do notatek i refleksji w e-portfolio).

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Załącznik nr 1. Tabela analizy rynku – karta pracy zespołu, kryteria realizacji i prezentacji zadania.

A. Zadanie

Uwaga! Przed przystąpieniem do pracy przeczytajcie treść arkusza oraz kryteria realizacji zadania (cz. B) oraz jego prezentacji (cz. C).

Na podstawie przeprowadzonych przed lekcją badań udzielcie odpowiedzi na postawione w poniższej tabeli pytania. Pamiętajcie, że pracujecie w zespole i możecie dzielić się zadaniami (np. pracując w parach ustalacie odpowiedzi na poszczególne pytania; po zakończeniu pracy w podzespołach przedstawiacie efekty pracy i wspólnie uzgadniacie wybór przedsięwzięcia). Przygotujcie (na podstawie kryteriów zamieszczonych w części C) prezentację dla pozostałych zespołów.

RODZAJ PROPONOWANEJ DZIAŁALNOŚCI (NGO lub PRZEDSIĘBIORSTWO)	
Propozycja 1 Proszę podać tytuł, ze wskazaniem, czy będzie to produkt, usługa czy działalność.	Propozycja 2 Proszę podać tytuł, ze wskazaniem, czy będzie to produkt, usługa czy działalność.
Przedmiot przedsięwzięcia Proszę krótko opisać, co będzie przedmiotem działalności.	
Obszar działania Proszę wskazać obszar, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie (miasto, wieś, gmina, powiat, województwo, region, Polska).	
WYNIKI PRZEPROWADZONYCH BADAŃ Proszę udzielić odpowiedzi na pytania na podstawie przeprowadzonych badań.	
Czy proponowany(-a) produkt/usługa/działalność jest potrzebny(-a) na rynku? Oprócz odpowiedzi na pytanie proszę podać źródło, na podstawie, którego ustalono odpowiedź (np. konkretne wskazanie pytania ankiety).	

<p>Czy jest zapotrzebowanie na dany produkt/usługę/działalność?</p> <p>Oprócz odpowiedzi na pytanie proszę podać źródło, na podstawie, którego ustalono odpowiedź (np. konkretne wskazanie pytania ankiety).</p>	
<p>Kto może być odbiorcą proponowanych produktów/usług?</p> <p>Proszę jak najdokładniej scharakteryzować potencjalnego odbiorcę (np. jego cechy demograficzne, potrzeby)</p> <p>Oprócz odpowiedzi na pytanie, proszę podać źródło, na podstawie, którego ustalono odpowiedź.</p>	
<p>Czy są podmioty, które produkują/świadczą <u>takie same</u> produkty/usługi/działania na badanym rynku?</p> <p>Oprócz odpowiedzi na pytanie, proszę podać źródło, na podstawie, którego ustalono odpowiedź. Przy odpowiedzi twierdzącej warto wskazać konkretne informacje o istniejących na rynku podmiotach.</p>	
<p>Czy są podmioty, które produkują/świadczą <u>podobne</u> produkty/usługi/działania na badanym rynku?</p> <p>Oprócz odpowiedzi na pytanie, proszę podać źródło, na podstawie, którego ustalono odpowiedź. Przy odpowiedzi twierdzącej warto wskazać konkretne informacje o istniejących na rynku podmiotach.</p>	
<p>Na podstawie przeprowadzonych badań proszę wskazać, jakie szanse ma na rynku przedsięwzięcie?</p> <p>Proszę podać konkretne przykłady i sformułować wnioski na podstawie przeprowadzonego badania.</p>	
<p>Na podstawie przeprowadzonych badań proszę wskazać, jakie zagrożenia wiążą się na rynku z przedsięwzięciem?</p> <p>Proszę podać konkretne przykłady i sformułować wnioski na podstawie przeprowadzonego badania.</p>	



Wykorzystanie źródła wtórne Proszę wskazać konkretne źródła na podstawie, których analizowano przedsięwzięcie. <small>W każdym podanym przypadku proszę ocenić wiarygodność źródła w skali od 0 do 5, gdzie 0 oznacza brak wiarygodności, a 5 maksymalną wiarygodność.</small>	
Wykorzystanie źródła pierwotne Proszę wskazać konkretne źródła na podstawie, których analizowano przedsięwzięcie. <small>W każdym podanym przypadku proszę ocenić wiarygodność źródła w skali od 0 do 5, gdzie 0 oznacza brak wiarygodności, a 5 maksymalną wiarygodność.</small>	
PODJĘTA DECYZJA O WYBORZE PRZEDSIĘWZIĘCIA WRAZ ZE WSKAZANIEM: 1) sposobu podjęcia decyzji 2) odwołania się do badań 3) uzasadnienia (przynajmniej jeden argument)	

B. Kryteria realizacji zadania (NaCoBeZu)

- 1) Odpowiedzcie na wszystkie pytania w tabeli, zawsze odwołując się do konkretnych wyników badań. Jeśli wasz zespół nie ma na ten temat informacji, napiszcie o tym w tabeli (np. „nie dysponujemy takimi informacjami”).
- 2) Wybierzcie jedno przedsięwzięcie i uzasadnijcie swój wybór przynajmniej jednym argumentem, odwołującym się do wyników badań.

C. Kryteria prezentacji zadania (NaCoBeZu)

- 1) Wymieńcie i krótko scharakteryzujcie oba przedsięwzięcia, czyli odpowiedzcie na pytanie: *Co będziecie robić?*
- 2) Opiszcie odbiorców, czyli odpowiedzcie na pytanie: *Kto będzie odbiorcą produktów/usług/działań?* Możecie przedstawić to w formie graficznej (np. kontury człowieka i cechy).
- 3) Opiszcie otoczenie, czyli odpowiedzcie na pytania: *Kto już istnieje w otoczeniu, czy są takie same, czy podobne przedsiębiorstwa/NGO? Czy jest konkurencja? Kto jest konkurencją?*
- 4) Podajcie dwa wnioski, do których doszliście po analizie otoczenia i zdefiniowaniu odbiorcy.
- 5) Wymieńcie źródła, na których oparliście badania i wnioski. Zwróćcie uwagę na źródła: pierwotne (to wasze badania) i wtórne (to opracowania innych, raporty z badań, statystyki itp.). Z im większej liczby źródeł skorzystacie, tym bardziej wasze wnioski będą odwoływać się do realiów miejsca, w którym chcecie realizować wybrane przedsięwzięcie. Podanie źródeł, to odpowiedź na pytanie: *Skąd to wiemy?*
- 6) Wskażcie przedsięwzięcie, które wybraliście. Możecie krótko opowiedzieć o sposobie podjęcia decyzji, czyli odpowiedzcie na pytanie: *Jak wybraliśmy to przedsięwzięcie?*

Załącznik nr 2. Arkusz obserwacji pracy zespołowej.

Materiał ten wykorzystajcie do notowania obserwacji podczas pracy zespołów i prezentacji jej efektów. Uzupełnijcie arkusz, zakreślając kółkiem wybraną odpowiedź lub udzielając odpowiedzi na pytanie otwarte. Dla każdego zespołu wypełnijcie oddzielny arkusz obserwacyjny.

PYTANIA	ODPOWIEDZI			
Czy uczniowie dokonali wyboru przedsięwzięcia?	tak		nie	
Czy uczniowie uzasadnili swój wybór?	tak		nie	
Czy uczniowie odwołali się - w uzasadnieniu wyboru przedsięwzięcia - do wyników przeprowadzonych badań?	tak		nie	
Czy wszyscy uczniowie wchodzący w skład zespołu uczestniczyli w podejmowaniu decyzji podczas pracy w zespołach?	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Czy każdy uczeń mógł swobodnie wyrazić swoje zdanie na temat wyboru przedsięwzięcia podczas pracy w zespołach?	zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie
Czy każdy uczeń przedstawił efekty swojej pracy związane z prowadzeniem badań podczas pracy w zespołach?	zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie
Co było mocną stroną pracy zespołu?				
Co było słabą stroną pracy zespołu? W jaki sposób należy w przyszłości unikać takich sytuacji?				
Na co powinni zwrócić uwagę członkowie zespołu w przyszłości?				



Załącznik nr 3. Materiał o regułach udzielania grupom informacji zwrotnej i kryteria do informacji zwrotnej.

Informacje zwrotne (IZ) otrzymujemy przez całe życie i są to informacje:

- **formalne** – od pracodawcy, dyrektora szkoły omawiającego nasze wyniki i uczniów, oceniających nasz sposób prowadzenia lekcji,
- **nieformalne** – od rodziny, przyjaciół, znajomych, w postaci reakcji na to, co i jak robimy,
- **od nas samych** - dzięki gromadzeniu doświadczeń, ocenie zachowań własnych, ale także innych ludzi.

W przypadku szkoły możemy powiedzieć, że informacja zwrotna jest jednym z najważniejszych elementów oceniania wspierającego ucznia i jest istotą oceniania kształtującego. Ponadto jest to swego rodzaju dialog nauczyciela z uczniem, który ma mu uczniowi pomóc uczyć się. Dlatego informacja zwrotna może być pisemna, ustna. Informacja pisemna może przyjąć m.in. formę:

- komentarza,
- listu,
- tabeli,
- oznaczenia graficznego (np. za pomocą kolorów lub symboli) na pracy ucznia.

Klasyczna informacja zwrotna w ocenianiu kształtującym składa się z czterech elementów pojawiających się w ściśle określonej kolejności i odnosi się do kryteriów, zwanych w ocenianiu kształtującym NaCoBeZu (na co będą zwracać uwagę) lub kryteriami sukcesu. Zawsze należy mieć na uwadze to, aby była jasna i rozumiała dla ucznia. Praktycy oceniania kształtującego wypracowują własne sposoby efektywnej i mniej czasochłonnej pracy z informacją zwrotną. Stosują różne jej formy dostosowane do etapu kształcenia, specyfiki przedmiotu i rodzaju pracy.

Powinniśmy pamiętać o niezbędnych czterech elementach informacji zwrotnej, czyli:

- **wyszczególnieniu i docenieniu dobrych elementów pracy ucznia/uczennicy [+ +];**
- **odnotowaniu tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia/uczennicy [- -];**
- **wskazówkach – w jaki sposób uczeń/uczennica powinien/powinna poprawić pracę [Δ];**
- **wskazówkach – w jakim kierunku uczeń/uczennica powinien/powinna pracować dalej [↗].**

Nauczyciele, w zależności od rodzaju pracy, specyfiki przedmiotu i etapu kształcenia, w różny sposób stosują cztery elementy IZ w swoich komentarzach. Pamiętajmy jednak, że dobrze przygotowana informacja zwrotna opiera się na kryteriach, które opracowujemy na przykład do pracy domowej, zadania wykonywanego przez uczniów w czasie zajęć, sprawdzianu lub klasówki. Często te kryteria możemy opracować wspólnie z uczniami, co z pewnością można zastosować na zajęciach ekonomii w praktyce.

W scenariuszu zachęcamy do udzielenia zespołom informacji zwrotnej na temat ich pracy oraz jej efektów. Poniżej prezentujemy wskazówki, jak to zrobić (dwa warianty).

Wskazówki do informacji zwrotnej dla uczniów – wariant 1

Pod poszczególnymi kryteriami proszę wpisać informacje w te komórki, które odpowiadają wykonanemu zadaniu, czyli przygotowanej przez uczniów prezentacji.

++	-	Δ	↗
wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów pracy zespołu	odnotowanie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony zespołu	wskazówki – w jaki sposób uczeń powinien poprawić pracę	wskazówki – w jakim kierunku uczeń powinien pracować dalej
Charakterystyka (opis) przedsięwzięcia 1 i 2. <i>Co będą robić uczniowie?</i>			

Opis odbiorców. <i>Kto będzie odbiorcą produktów/usług/działań?</i>			
Opis otoczenia. <i>Kto funkcjonuje w otoczeniu, czy są takie same lub podobne przedsiębiorstwa/NGO? Czy jest konkurencja? Kto jest konkurencją?</i>			
Wnioski, do których doszli uczniowie po analizie otoczenia i zdefiniowaniu odbiorcy (przynajmniej dwa).			
Źródła informacji, na których uczniowie oparli swoje wnioski. <i>Czy są źródła pierwotne i wtórne? Jak zostały wykorzystane?</i>			
Wybór przedsięwzięcia. <i>Czy uczniowie dokonali wyboru? W jaki sposób uczniowie dokonali wyboru?</i>			



Wskazówki do informacji zwrotnej dla uczniów – wariant 2.

Obok poszczególnych kryteriów wpisz informacje, które odpowiadają wykonanemu zadaniu, czyli przygotowanej przez uczniów prezentacji.

<p>Kryteria</p>	<p>Informacja zwrotna zawierająca cztery elementy, czyli:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów pracy [+ +]; odnotowanie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy[-]; wskazówki, w jaki sposób należy poprawić pracę [Δ]; wskazówki – w jakim kierunku należy pracować dalej [↗].
<p>Charakterystyka (opis) przedsięwzięcia 1 i 2. <i>Co będą robić uczniowie?</i></p>	
<p>Opis odbiorców. <i>Kto będzie odbiorcą produktów/usług/działań?</i></p>	
<p>Opis otoczenia. <i>Kto funkcjonuje w otoczeniu, czy są takie same lub podobne przedsiębiorstwa/NGO? Czy jest konkurencja? Kto jest konkurencją?</i></p>	
<p>Wnioski, do których doszli uczniowie po analizie otoczenia i zdefiniowaniu odbiorcy (co najmniej dwa).</p>	
<p>Źródła informacji, na których uczniowie oparli swoje wnioski. <i>Czy są źródła pierwotne i wtórne? Jak zostały wykorzystane?</i></p>	
<p>Wybór przedsięwzięcia. <i>Czy uczniowie dokonali wyboru? W jaki sposób uczniowie dokonali wyboru?</i></p>	

Załącznik nr 4. Zadanie domowe. Co jest potrzebne, aby przedsiębiorstwo/NGO zaczęło działać?

A. Zadanie

Przygotujcie w zespołach mapę/drogę działania na temat tego, co trzeba zrobić, aby wprowadzić wybrane przedsięwzięcie w życie. Zadanie możecie wykonać w formie tradycyjnej (schemat) lub w postaci prezentacji (PP, Prezi, fotocast). Możecie też wykorzystać każde inne narzędzie, które pomoże wam w sposób przejrzysty zaprezentować poszczególne kroki. Wybierając narzędzie pamiętajcie o tym, że waszą pracą będziecie prezentować na kolejnych zajęciach.

B. Kryteria realizacji zadania (NaCoBeZu)

Wasza prezentacja powinna odpowiadać na następujące pytania.

- W jakich formach będzie można zrealizować przedsięwzięcie? Czy będzie to NGO, czy przedsiębiorstwo?
- Co należy wiedzieć o wybranej formie realizacji przedsięwzięcia? Gdzie należy szukać na ten temat informacji?
- Jakie formalności należy spełnić, aby założyć NGO/przedsiębiorstwo?
- Jakie urzędy należy odwiedzić? Czy można załatwić sprawę przez e-urząd?
- Jakie środki należy posiadać, aby móc zrealizować przedsięwzięcie?
- W jaki sposób należy zorganizować pracę w zespole? Czy jest konieczny podział pracy? Jak dzielić się pracą?

Pamiętajcie ponadto, aby przygotowana przez wasz zespół praca była czytelna i - dodatkowo - odwoływała się do doświadczeń uczniów, które nabyli w czasie zajęć. Przygotowana przez was prezentacja (bez względu na wybrane narzędzie) powinna znaleźć się na blogu zespołowym.



Załącznik nr 5. Dodatkowa literatura zagadnienia (Magdalena Świdarska).

Publikacje i artykuły w internecie

Przewodnik o ekonomii społecznej, który pokazuje, w jaki sposób swoje zamiłowania można przekuć na konkretną pracę (publikacja Fundacji Centrum Solidarności).

http://ekonomiasolidarnosci.pl/cms/wp-content/uploads/2012/12/ekonomia_uczen_web.pdf [ost. wejście 12 października 2013]

Jak rozpocząć działalność społeczną? Stowarzyszenie czy fundacja? Po co rejestracja? Na te pytania pomoże znaleźć odpowiedź poradnik przygotowany przez portal ngo.pl.

<http://poradnik.ngo.pl/x/340248;jsessionid=569BCE655B40BF5EBCD77DD4EEC3DF34> [ost. wejście 15 października 2013]

Zarobić tak naprawdę można na wszystkim. Pomysłowość przedsiębiorców nie zna granic. Gdzie szukać pomysłów na działalność? Czy oryginalny pomysł zawsze sprawdza się rynkowo? Polecamy portale, strony www oraz artykuły, gdzie znajdziecie porady i wskazówki, gdzie szukać pomysłów na własne przedsięwzięcie, a także przykłady różnych ciekawych biznesów.

<http://biznes.onet.pl/pomysl-na-biznes,18493,3030478,raporty-kategoria;> <http://www.4biznes.eu/pomysl-na-biznes/>; <http://mambiznes.pl> [ost. wejście 15 października 2013]

10 sprawdzonych pomysłów na biznes, www.biznes.onet.pl

<http://biznes.onet.pl/10-sprawdzonych-pomyslow-na-biznes,18493,5261853,1,fotoreportaze-detal-galeria>

[ost. wejście 15 października 2013]

10 pomysłów na biznes handmade, www.mambiznes.pl

http://mambiznes.pl/artykuly/czytaj/id/5785/10_pomyslow_na_biznes_hand_made [ost. wejście 10 października 2013]

33 pomysły na biznes, www.wprost.pl

<http://www.wprost.pl/ar/84532/33-pomysly-na-biznes/> [ost. wejście 10 października 2013]

Załącznik nr 6. E-zadanie. Instrukcje do refleksji i notatek w e-portfolio (Sylvia Żmijewska-Kwirąg).

CELE I ZADANIE OBOWIĄZKOWE W E- PORTFOLIO	Spotkanie nr 8. Określamy kształt naszego przedsięwzięcia. Wybór formy działania podmiotu.
	Czego się uczysz i dlaczego? Analizujesz otoczenie rynkowe/rynek pod kątem wyboru przedsięwzięcia oraz współpracujesz, negocjujesz i bierzesz udział w podejmowaniu decyzji w zespole.
	Co będziesz umieć? <ul style="list-style-type: none">• przeprowadzić w zespole analizę rynku/otoczenia rynkowego i opracować jej wyniki zgodnie z ustalonymi kryteriami;• dokonać wyboru przedsięwzięcia poprzez udział w podejmowaniu decyzji zespołowej;• uzasadnić wybór przedsięwzięcia w odniesieniu do sytuacji rynkowej i posiadanych zasobów;• wziąć udział w ustalaniu planu działania związanego z realizacją przedsięwzięcia;• prowadzić negocjacje, współpracujesz i stosować podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji w zespole.
	Jakie jest twoje zadanie obowiązkowe po zajęciach/dwugodzinnym bloku zajęć? Podczas sesji w e-portfolio zamieszczasz - w wybranym przez siebie miejscu - informację na temat tego: <i>Czego się dowiedziałeś/-aś (wiedza), nauczyłeś/-aś (umiejętności)</i> oraz autorefleksję na temat własnego udziału w podejmowaniu decyzji dotyczącej wyboru przedsięwzięcia oraz przygotowaniu uzasadnienia w odniesieniu do sytuacji rynkowej i zasobów. Podczas tej sesji stawiasz też sobie cele krótkoterminowe: <i>Czego chcesz się nauczyć w najbliższym czasie, by usprawnić pracę zespołu/nad czym musisz popracować?</i>
	Po czym poznać, że zadanie zostało wykonane prawidłowo? <ul style="list-style-type: none">• Czy zamieściłeś/-aś wskazane informacje w wybranym miejscu w e-portfolio?• Czy twoja notatka odpowiada na pytania: <i>Czego się dowiedziałeś/-aś (wiedza)? Czego się nauczyłeś/-aś (umiejętności)? Nad jakimi zachowaniami/postawami pracowałeś/aś?</i>• Czy w twojej notatce pojawiły się co najmniej 2 wskazania z obszaru wiedzy i 2 z obszaru umiejętności?• Czy zamieściłeś/-aś autorefleksję własnej pracy w zespole? Czy zawiera ona ocenę twojego zaangażowania w wybór przedsięwzięcia oraz jego uzasadnienie?• Czy postawiłeś/-aś sobie co najmniej 2 cele krótkoterminowe: <i>Czego chcesz się nauczyć w najbliższym czasie, by usprawnić pracę zespołu/nad czym musisz popracować?</i>• Czy twoje „notatki” w e-portfolio spełniają ogólne kryteria (tytuł, opis, otagowanie, poprawność językowa i stylistyczna - więcej kryteriów ogólnych w Załączniku nr 3 do pierwszych zajęć)?

DODATKOWE PROPOZYCJE	Co możesz jeszcze zapisać w e-portfolio? (wg wskazówek w ogólnym schemacie) <ul style="list-style-type: none">• To dobry moment aby w e-portfolio zgromadzić listę źródeł, z których korzystałeś/-aś podczas pracy nad analizą rynku.• W e-portfolio możesz też zamieścić te elementy analizy rynku przeprowadzonej przez twój zespół, nad którymi w sposób szczególnie pracowałeś/-as, do powstania których się przyczyniłeś/-aś.
---------------------------------	--

